

měl mohl nahlédnouti, že skutečnosti trestnost činu zakládající, tu jsou, resp. že výsledky činu, pro které čin je prohlášen za trestný, mohou nastati.

B) speciální:
Zodpovědnost stanovená pro pachatele při speciálních normách o jednotlivých činech trestných:

1. za porušení neb ohrožení jiného právního statku než toho, o němž pachatel věděl.
2. za těžší nastalý výsledek.

Tu jsou pak stanoveny dva druhy trestné viny:

1. spáchání trestného činu (ať úmyslného ať jen z nedbalosti) a nastalé porušení právního statku nebo těžší výsledek, které pachatel mohl předvídati,
2. spáchání trestného činu (ať úmyslného ať jen z nedbalosti) a nastalé porušení právního statku, nebo nastalý těžší výsledek, které pachatel ani nemohl předvídati.

Jak zřejmo, je v obou druhích této speciální formy trestné viny společný ten moment, že je tu spáchán čin trestný ať úmyslný ať jen z nedbalosti.

Seznáváme tedy, že je to forma trestné viny determinovaná činem trestným.

Sudca Markovič, Bratislava:

Patrí stíhanie dospelých osôb pre §§ 64 a 66 prest. zákona do pôsobnosti riadnych súdov?

Senát mládeže istého krajského súdu na Slovensku zrušil na návrh obžalobcu mládeže rozsudky súdu mládeže, ktorými tento v jednom prípade oslobodil podľa § 326/2 tr. por. dospelého pachateľa a v prípade druhom uznal vinnými dve dospelé osoby pre § 64. prest. zák., a to z dôvodu zmatocnosti podľa § 384 č. 4 trp., lebo vraj podľa § 56 zák. o trestnom súde nad mládežou prestupky podľa §§ 64 a 66 prest. zákona trestného patria do výlučnej príslušnosti obecných súdov, keďže podľa posl. odst. poznámok pri § 56. cit. zák. prestupky tieto bezpodmienečne sa prikazujú do príslušnosti okresných súdov, čo dľa ďalších slov tohože odstavca sa má vykladať tak, že patria bezpodmienečne do kompetencie okresného súdu ako obecne príslušného a nie tedy do príslušnosti súdu mládeže.

Tuláctvo a žobráctvo, o ktorých cit. dva paragrafy hovoria, je ohnískom zločinnosti vôbec. Pachateľa obzvlášť majetkových deliktov a zpočiatku nich väčšina t. j. tak zvaní zločinci z povolania, ale aj zločinci príležitostní vychodia z radov tulákov a žobrákov. Odpor k práci, príležitosť, špatný príklad a nedostatočný dozor robia hlavne z ľudí zlodějov nevynímajúc ani mladistvých, u ktorých práve hlavná príčina toho, že sa mládež potuluje a žobre, vŕží v zanedbanej jeho výchove a nedostatočnom dozore so strany rodičov, poručníkov, opatrovníkov alebo dozorcov. Štátna správa vydaním rôznych opatrení usiluje o zákonitú úpravu tuláctva a žobráctva, poľažne o zdolanie, prekazenie týchže. Tento cieľ mal isteže pred očima zákonodarca, keď za účelom zachránenia od nebezpečenstva mravného úpadku takýchto opustených a mravných

skaze vystavených mladistvých, stanovil trest proti tým, ktorí porušujú svoje povinnosti, záujmy spoločnosti a ohrožujú verejný poriadok.

Takáto trestná sankcia bola stanovená §§ 64 a 66 zák. čl. XL z r. 1879, ktorý bol pri utvorení štátu Československého ponechaný v platnosti (zákonom čís. 11/1918) na území, kde drev platil, a ktoré treba mi tu doslovne citovať, prihliadajúc k zmene podľa § 75 zák. čl. VII/1913.

§ 64. Rodičia, poručníci, opatrovníci alebo dozorcí, ktorí nechajú potulovať svoje deti, poručníkov, opatrovancov alebo osoby sverené ich dozoru, pokiaľ nedokonali ešte 18. rok svojho veku, alebo ktorí nepoužijú podľa možnosti domácej kázně, aby zamedzili také potulovanie, budú potrestaní peňažitým trestom do jedného tisíce Kč a v prípade zpätnosti, ak neuplynuli dva roky od vytrpenia posledného trestu, peňažitým trestom do dvoch tisíc Kč.

§ 66. Kto bez úradného povolenia žobre na verejnom mieste alebo dom od domu, alebo kto deti vo veku pod 18 rokov ponúka k žebrote, ich na žebrotu posliela alebo ich k tomu inému prenechá, buď potrestaný uzamknutím do osem dní.

§ 56. odst. 2. zák. čís. 48/31, ktorého sa aj horecítovaný rozsudok senátu mládeže v dôvodoch svojich dovoľáva zneje takto: »Do príslušnosti okresných súdov patria tiež prestupky podľa § 64 prest. zák. čl. XL/1879, prestupky podľa § 66 až 68 a 70 prest. zák. čl. XL/1879 a podľa § 1 zák. čl. XXI/1913 o verejne nebezpečných zahálačoch, ak boli spáchané osobami mladistvými, prestupky podľa § 66 prest. zák. čl. XL/1879, ak boli spáchané na osobách mladších než osemnásť rokov.

Týmto ustanovením zákon vlastne ešte dôraznejšie vyslovil vecnú príslušnosť okresných súdov pre spomenuté trestné činy, ktoré by inak po zrušení zák. čl. VII/1913, patrily do príslušnosti úradov administratívnych (policajných, správnych), lebo § 19 zák. čl. XXXIV/1897 vypočítava medzi prestupkami, ktoré patria do oboru pôsobnosti verejnej správy aj cit. §§ 64 a 66 zákona o prestupkoch.

Drievejší stav, t. j. pred 1. okt. 1931, kedy zákon čís. 48/31 nadobudol účinnosti, bol ten, že § 3 odst. 4 zrušeného zák. čl. VII/1913 stanovil výlučný obor pôsobnosti vtedy ešte t. zv. »súdov mladistvých«, ovšem s výnimkami v § 56 spomenutého článku zákona určenými takto: »Do oboru pôsobnosti súdu mladistvých patria prestupky rodičov, poručníkov, opatrovníkov a dozorcov, ktoré sú trestné podľa §§ 64 a 66 zákona o prestupkoch, jako aj prečiny a prestupky, ktorých sa dopustili proti osobám detí a mladistvých, ktoré majú vo svojom opatrovaní alebo pod svojim dohľadom«.

Teda podľa tohoto drev platného zákona príslušným bol v prípade § 64 a v druhom prípade § 66 aj keď bola pachateľom osoba dospelá, a ovšem vôbec, keď išlo o osobu mladistvého mladšiu 18 rokov: súd mladistvých, ktorý podľa § 1 tohože zák. článku bol zriadený u každého sborového súdu s trestným súdnictvom, a minister spravdnosti mohol takýto súd zriadiť aj u niektorého okresného súdu mimo sídlo sborového súdu. Tieto súdy zakročovali v stejnóm obore pôsobnosti a vydávaly svoje rozhodnutia s označením sborový alebo okresný súd »jako súd mladistvých«. Na pokračovanie pred takýmito súdmi platily predpisy trestného poriadku o pokračovaní pred súdom okresným a to vo veciach podľa § 64 a 66 prest. zákona bez obmedzenia, t. j. či išlo o previnilca mladistvého alebo pachateľa dospelého.

Podľa § 32 zák. čís. 48/31 platí u okresných súdov, pri ktorých pôsobí niekoľko sudcov trestné pokračovanie pre trestné činy spáchané osobami mladistvými jednému z nich ako sudcovi mládeže a tu okresný súd vydáva rozhodnutia a činí opatrenie ako súd mládeže.

Z toho plynie, že správne pomenovanie sudcu a názov súdu takéhoto by bol podľa nášho čl. zákona: »sudca mládeže okresného súdu« a »okresný súd ako súd mládeže«.

Čo sa týka pomenovania súdu, nie je náš československý zákon dôsledný, lebo užíva väčšinou pomenovania buďto proste »súd« a to v nasledujúcich §§ 5, 6, 11, 12, 23, 25, 27, 29, 37 až 39, 41, 43 až 49, 51, 52, 57, 61 a 62, inokedy zasa »trestný súd« ako v § 4 odst. 2, potom »okresný súd« v § 35, 36 a tiež v § 56, nemôže byť však pochybné, že všade sa tu rozumie súd mládeže ako trestný súd okresný, veď celý tento zákon bol vybudovaný pre úpravu hmotného i procesného práva v trestnom súdnictve nad mládežou, hľadiac na osud mladistvých previnilcov.

Ale aj správnym výkladom textu zákona, t. j. podľa zásady účelnej ochrany právnych statkov, akými sú v cit. §-och prest. zákona: mravnosť a obecný poriadok, ktorý zachovať a chrániť chcel zákonodarca stanovením trestnej sankcie, tiež proti osobám dospelým, dospejeme k presvedčeniu, že v kritických prípadoch i proti osobám dospelým má skutočne rozhodovať súd mládeže a nie riadny súd, lebo jednak pokračovanie pred týmto súdom omnoho lepšie zaručuje horespomenutý účel, keďže sudca mládeže je si stále vedomý konečného cieľa svojej činnosti.

Senát mládeže a obžalobcu mládeže pravdepodobne toto striktné označenie súdu ako »okresného« pomýlilo.

A napokon 2. odst. § 56 zák. čís. 48/31 recipuje vlastne ustanovenia odstavca 2. a 4. § 3 zrušeného zák. čl. VII/1913, čomu potom tak treba rozumieť, že do príslušnosti súdu mladistvých, t. j. teraz súdu mládeže patria prestupky podľa § 64 prest. zák. bezpodmienečne a prestupky podľa § 66 prest. zákona vtedy, ak sú splnené i ďalšie zákonom stanovené podmienky, teda keď volakto, trebaže cudzí, nemusí to byť rodič, poručník, opatrovník alebo dozorca, pošle deti na žebrotu, tieto k žebrote ponúka, alebo ich k tomu inému prenechá, ovšem len deti nedospelé alebo mladistvé do 18. roku svojho veku.

Z toho, čo bolo doteraz uvedené, sa tedy podáva, že súdu mládeže zriadeného u krajského súdu poťažne u okresného súdu v obvode krajského súdu prislúcha súdiť aj horespomenuté správne prestupky spáchané nielen osobami mladistvými, ale aj prestupky osôb dospelých, jestliže sa dopustili týchto prestupkov porušením svojich povinností voči osobám svereným ich pečlivosti alebo dozoru; ovšem za podmienok tamže uvedených.

Náprava teraz už, a to samozrejme v prospech tých opustených, mravnej skaze vystavených mladistvých, ktorí bez svojej viny sa potulujú, žobrujú, bude možná rozhodnutím vrchného súdu v rozpore o oboju pôsobnosti, ktorý vyvolá asi obecný súd podľa § 28 tr. por., ktorým súd mládeže postúpi záležitosť v smysle rozhodnutia senátu mládeže, a ktorý neuzná pravdepodobne svoju pôsobnosť, alebo opravným prostriedkom pre zachovanie jednotnosti podľa § 441 tr. por.

Dr. Th. Nussbaum, sen. prez. n. s. a Ján Soukup, radca n. s.:

Rozhodnutia najvyššieho súdu: trestné.

Keď krajský súd, nevyčkávajúc pravoplatnosti svojho nového rozsudku, v tomže rozsudku vymerá úhrnný trest aj pre čin skoršie už pravoplatne posúdený, rozhoduje o odvolaní verejného žalobcu proti výmere úhrnného trestu vrchný súd. (Zm IV 286/35 zo dňa 4. VI. 1935.)

Krajský súd v L. rozsudkom zo dňa 26. novembra 1934 č. j. Tk IIIa 458/34 uznal obžalovaného L. M. vinným namiesto zločinu prečinom krádeže dľa § 333 a 336, č. 4 tr. z. spáchaným dňa 1. júla 1934 a odsúdil ho dľa 1. sadzby 1. odst. § 49 tr. nov. s použitím § 92 tr. z. k trestu väzenia na 1 mesiac bezpodmienečne.

V tom istom rozsudku — nevyčkávajúc jeho pravoplatnosti — vyslovil krajský súd, že sa dľa § 6, č. 4 zák. č. 562/19 nariaďuje výkon